

109-41241

68 listů

pod číslem (4)

Společenský řád podle nejnovějšího
poznatelného řádu (61. st.)

číslo 6, 4, 8 m

4, 3.

že ze
ati, že
mani-
pisy i
lismu,
tlusto-
konán

1
1
1
1
1
1
ž

smu a hakenkraje-
měry byly záměrně
ústředí. *Španělsko*
pečím teprve, když
dostal peníze z ono-
světových dějinách
rganisována v tém-
uší se reakční nikle

vlastně *dříve*, než byl — napsán.

Sociolog *Sorokin* průkazně sestavil ku přehled válcek, revolucí a politických převratů. Jeho vyniklo, *kdy* bylo nejvíce společenských vrátů. Dávno před tím o tom uvažoval *Kro*, mimo jiných inteligentů. Ale žádný z nich nedal trochu námahy, aby zjistil, jak a kým inscenována reakce. V historii cesta zpátky považována za neodvratitelný osud, s odevzstí, hodnou vyznavačů *Allahových* nebo *Budha*. A přece právě sám *Budha* nabádal své učedníky, aby *dále* zkoumali příčiny těžkostí života, vaje, že on sám nemohl poznati ještě všechno. Učenníkům bylo ovšem lépe setrvatí a týti z cizí práce a slávy *Budhovy* i z — nevědomosti lidu. Někteří inteligenci současné doby je zase lépe přemítati zrnka různenců soudobých teorií, ale vyvozovati očitě důsledky zdá se již zbytečnou námahou.

Již před *Sorokinem* bylo si možno uvědomiti, že *reakce není žádným osudovým zpětným nárazem*, ale — pokud jde o západní svět — je důsledkem organisované akce z jediného ústředí, histo-

ase na věc *Ukrajiny*, proti *Česku* a *Polsku*, hlavně však proti *Sovětskému* *mezinárodnímu dorozumění*. Avšak let rozvratu mohli jššetření.

Demokratičtí intelektuálové lechli a *dodatečně* si uvědomují trádala aktivity. Složkou den *třeh*. Avšak *dělník, vyčerpaný únik, od něhož chceme dobrou otvrale ve střehu*. Co *Hus* řekl o *inteligenci*. *Ona má sloužiti lidem* překvapiti. Demokratická býviti ve *střehu*, aby postihla, jak *soustavně* organisována reakce hnací síly společenského vývoje.

Bida světské inteligence spopohodlný fatalismus zajištění e *bijiti ve střehu*. Dávnou a lichot *doktrínami*, místo poznáním a sáci ve smyslu poznání.

Ideologické vzrušení je vždy ným jevem, zejména, bylo-li záu

bojovní kaplani v sekretariátech hnutí udánlivě svobodných myslitelů tvrdošijně a donkichotovsky zápolí s utkvělými představami, které křesťanství převzalo z konkursní podstaty pohanství a udržuje je jen jako tradiční inventář. Pro bezbožníky je konečně rozhodnější, co prospívá hospodářství jejich fary a co mimo toho je, snaží se ignorovati s povýšeností, proti níž papežská neomylnost je vlastně pokornou ctností. V tomto sobectví a utkvělosti bezbožnických činníků je příčina, že pokrokářství je pomalu už dokonce zpátečnictvím.

Jinak však je mezi myslícím lidem. Přejímá poznatky vědy a snaží se je vřaditi do souvislosti se životním děním. Týká se to jmenovitě věd o vesmíru a našem světě. A odtud vzešly cestičky k přesvědčení o nutnosti geopolitiky, souvislosti země a národa a podobně. K čemu měli dospěti odborníci, sjednocující poznatky z jednotlivých věd, dovolili si v čas připomenouti praktičtí laikové. Je pochopitelné, že nebyli přesní. Ale diplomovaná inteligenci nešlo

4-09
lovaný! — upozornil na zákonitost vesmíru a jednotnost řádu a z toho plynoucí vědecké předpoklady geopolitiky. Byla to příležitost překonatí prostou hakenkrajclérského učení, ale také — řeč do prázdna. A přece rozhodující pro poznání směrnice lidské budoucnosti jest, abychom si uvědomili podstatu všeho dění v jednotě vesmíru, hlavně v základech').

I.

Rozvoj lidské společnosti. Nejde o to, aby lidé uznávali jednu ideologii, ale o to, aby vzájemné energické napětí u lidí bylo souladné.

Výživa a lidská energie. Nepřátelství je tradiční právě tam, kde se dodržuje tradice omezené výživy. Rozmanitost středoevropské výživy umožňuje přizpůsobení národů. Československo transformátorem pro vývoj lidského obecnství.

Demokracie je praxí hospodářské vzájemnosti. Znemožnění středoevropského obchodu s východem příčinou protikladu: západ a východ. Životnost nového humanismu je podmíněna rozvojem obchodu a životností jako nezbytností pro mír a budoucnost rozvoje všeho lidstva.

Celková energie, která tvoří život každého člověka, má trojí hlavní napětí. 1. Vesmírné, zakládající jednotu s vesmírem, 2. zemské, jež svými územními rozdíly vytváří charakteristiku národů a krajů a 3. osobité, jemuž odpovídá povahová osobitost a vůle každého jednotlivce.

Základem poznání musí být vědomí podstaty genu, vrodu. Ta je stejná pro celý náš vesmír, živé i neživé. Poměr, v jakém světlo (slunce) je přerušováno stínem (prvotně výpary vodíku), určuje sílu energie, jež je podstatou našeho světa. Mnohost tohoto přerušování určuje charakteristiku věcí (živých i neživých). Tato mnohost u živých je násobena mnohostí a tempem energie, převzaté z okolí (vesmíru, země), ale také energie, vyrobené vlastním životem (výživou, evičením). Druh vrodu odpovídá součtu mnohosti a tempa této energie. Vrod, vytvořený při plození, odpovídá pak průměru mnohosti a tempu energie, jakou v danou dobu ploditelé osvědčili úměrně v poměru ku přeneseným stavebním látkám.

Kdežto vesmírné napětí je zatím mimo schopnost lidského řízení, napětí zemské a osobité podléhá dosahu lidské moci a vyvíjí se stále k jednotnějšímu stupni v souladu s vesmírným (k jednotě přirozeného řádu). Příčinou tohoto vývoje jsou výsledky lidské práce a poznání, která si lidé vzájemně uvědomují; jinou příčinou je životospráva.

Civilisace podstatně přispívá podmínky tvorby zemské energie stejnavý stupeň napětí a současně příslušníci jednotlivých národů v tomto stupni energického napětí, což znamená, že následkem cílevědomosti z rozmanitosti stupně

obecenství. Cyrilometodějství dalo tomuto obecenství sice věroučným a obřadnický ráz, neuzavíralo však žádné branky.

Jedině římskokatolické papežství zvláště od let církevního rozkolu systematicky vytvářelo záseky, aby znemožnilo kulturní obecenství světa. Dnešní boj proti novopohanství a proti bolševismu jest jen zlomyslným pokračováním ve tvoření zásek a hra-deb proti lidskému obecenství a tato t. zv. ideologická mobilisace má zakrýti připravené intriky proti demokracii, která stává se obnovením praxe hospodářské vzájemnosti a obecenství národů. Papežské ideologii jde o to, zdržeti vývoj k hospodářské vzájemnosti národů bez rozdílu ideologie, poněvadž hospodářská vzájemnost umožní zlepšenou výživu a tím přispěje k vyrovnání rozdílu energického napětí mezi složkami (třídami) národa i mezi národy a tak budou vytvořena souladná napětí národních a státních celků jako základní předpoklad míru a lidského obecenství. Ideologie, jmenovitě církve katolické jako prokuristky pomyslného boha, se ukáže nejen zhola zbytečnou, ale po výtece škůdnou. Lidstvo však má již dost toho, jak téměř dva tisíce let bylo zlomyslně zaváděno na seestí společenského rozvratu.

Je příznačné, že těžiště světové rovnováhy je spatřováno právě v onom území, na kterém bez křesťanské pravověrnosti a bez politické centralisace vznikalo mezinárodní obecenství již v době úpadku římské kultury. S tímto příznakem souhlasí zkušenost, že toto těžiště jest tím pevnější, čím více

se ze zlepšené výživy evropské úrovně tvoří souladnější napětí životní energie bez toho, že by tato energie byla soustřeďována do táborů útočného záští, poněvadž demokratickou metodou jest zužitkována k drobné práci společenského vospívání.

Seestí a hra-dba tisíce let, které zastínily vývoj lidského obecenství vůbec a zejména v těchto krajích, byly jen důsledkem toho, že před udánlivě spasitelnou ideologií ustoupili ti, tehdy nečetní, kteří dosud nejvíce zprostředkovali vzájemnost a obecenství národů, řemeslníci a obchodníci. Stará cesta od severu k Dunaji a přes Kijev přestala být dvojběžnou a stala se dvěma cestami již dvou světů, západního a východního, při čemž cesta původně dunajská se nepřírozeně stočila směrem k Římu. Dnešní usilování o osu Berlín—Řím sleduje podobný rozvrat světového obecenství.

Souvislost dnešní živnostenské politiky s tímto vývojem tkví v tom, že sebevědomý současný obchod nesmí po druhé připustiti takové rozdělení světa na západ a východ, naopak, musí se přičiniti o vlastní růst tím, že posílí politické usilování o hospodářské včlenění východu, třeba sovětského, do světového obecenství.

Zásadně význam živnostenské politiky spočívá v tom, že proti zastaralým ideologiím bude prosazovati takové uspořádání společnosti, jež vychází a odpovídá nejnovějšímu poznání o energii vesmíru a zvláště lidského života, o vzniku a tempu této energie. Nový věk humanismu může být základem nového života jedině na podkladě tohoto poznání.

4-14

Navazuje na tradici humanismu všech věků, musí mítí na zřeteli, že jeho životnost je podmíněna rozvojem obchodu a živností, které působí na souladné napětí životní energie. Tak hospodářský význam obchodu a živností dostává ráz nezhytnosti pro mir a budoucnost lidstva.

II.

Rozvoj rozličného napětí ve společenských složkách národa. Populační přebytky. Jádro třetího stavu. Vznik proletariátu. Soustředivost středního stavu. Hospodářská demokracie. Vítězství středního stavu je nastolením řádu.

Individuelni (osobitý) růst lidské energie dal původ vůdcům, pánům, tedy těm, kdož jsou dnes označováni za kapitalistické vykořisťovatele. Jejich energická jádra získávala odlišné napětí od obecného energického napětí a proto odporlivě odtahovali

Avšak došlo i k tomu, že nejen jednotlivci, ale celé skupiny dovedly uvolnit svoji energii od závislosti na přírodě.

To byli řemeslníci a živnostníci. Tou měrou, jakou se jejich práce stávala nezávislou od přírody, sililo také jejich energické napětí a tvořilo se nové jádro energie ve skupině národního celku. Toto jádro bylo nad to ještě záměrně posilováno tím, že původní obecné-lidové-množství k tomuto novému jádru odpuzovalo vlastní populační přebytek, který buď vykonával práce domácí nebo i odborné. Rozvojem výrobní techniky nabylo toto jádro neočekávaného uvolnění od závislosti na přírodě a nestačilo již dřívějším přirozeným způsobem vstřebati ani vlastní ani populační přebytky zemědělského venkova. Tak na obvodu těchto dvou jader, středostavovského a zemědělského vznikly z prvu rozmanitě neurčité davy nazvané moderním proletariátem, které pak vlastním soustředěním — vlivem socialismu — daly jádro čtvrtému stavu, dělnictvu.

Vzhledem k tomu, že působivost obvodových částic (panstva) zvolna zanikala, a jejich místo na obvodě začal zaujímati liberalistický kapitalismus, měl přirozený národní celek tato hlavní jádra: zemědělské, dělnické a středostavovské.

K tomu nutno připomenouti další zajímavý vývoj.

Také zemědělské jádro se uvolňovalo od své původní závislosti na přírodě, těžiško jeho jádra se přesunulo blíže ke středu.

S tímto středem se snaží vyrovnati též dělnictvo a sice tím, že část své pracovní energie převedlo na práci kulturní a tím dospívá středostavovské úrovně.

Konečně přirozené změny v rodinném životě stejně jako v životě skupiny nebo i národního celku působí také na obvodové skupiny kapitalistické, které ztrácejí jednak svoji národní odpudivost, jednak mezinárodní soubudivost s obvodou druhých národů. Prvému se říká zhodnocení vnitřního konsumu, druhému autarktie.

Tak proti všemu očekávání místo k rozhodujícímu třídnímu boji, na který počínali věřiti již i nesocialisté, dochází k soustředění veškeré národní energie kolem jediného jádra, středostavovského, jež je nazýváno hospodářskou demokracií.

Marxistickým socialistům nutno připomenouti vývoj v Sovětském Svazu. Není to jen změna představy proletariátu, která se jeví na vítězném proletariátu této země (zemí). Změna úrovně sovětských občanů, ke které míří tammův vývoj, to je likvidace dělnické třídy směrem ke střednímu stavu, totiž ke stavu, který by měl 1. zabezpečenou existenci, 2. uvolněný čas pro věci mimopracovní, 3. nebyl závislý jen na přírodě, 4. tvořil lepší možnosti vývoje.

Takové podmínky života jsou dnes ideálem nejvíce děvčat na vdávání.

Ta si totiž dodnes zachovala přirozenost životních podmínek. Souhlasnost instinktivních ženských ideálů s cíly společenského vývoje osvobozeného

dělníka ukazuje, že tyto cíle jsou přirozené. Smě-
řují-li tyto cíle ke střednímu stavu, také tím je pro-
kázán jeho význam.

Ani první stav (mocenský, politický a hospodář-
ský), ani druhý stav (výlučnost kultury) nezacho-
val si sílu vlastního jádra, jak tomu je u třetího
stavu, kteří přitažlivě působí také na stav zemědě-
lský a dělnický. V tomto třetím stavu jest splnění
demokracie politické, kulturní i hospodářské.

Ovšem, dnešní střed nesmí stanouti v rotaci spo-
lečenského dění, jinak přestane býti středem a byl
by nutně předstížen silou jiného energetického jádra.

Nedá se ovšem popřítí, že zejména ve střední
Evropě nesplnil tento třetí stav naděje ani mar-
xistů, ani demokratů. Tato skutečnost ukazuje na
to, že jádro tohoto stavu má vychýlené těžiško.
V čem spočívají tyto odchylky, osvětluje nejlépe
historický vývoj a současná hospodářská situace.
Domněnky o vzpouře třetího stavu a ideologická
řikání teoretiků matou jen cesty tam, kde nutno po-
užití všeobecného vědeckého poznání o energii. Je
zajímavé, jak právě materialisticky vzdělaní čini-
telé bloudí svorně s nejzbožnějšími kazateli a tak
zvyšují (kazatelé záměrně) zmatek a vedou na
sestí.

Ve středním stavu je těžiško lidské společnosti,
v něm je cesta k řádu, který jest hledán lidstvem.
Ale nejen cesta, avšak také splnění tohoto řádu.
Vítězství středního stavu jest uskutečnění demo-
kracie, ono jest splněním lidských ideálů.

Ku předu, za vítězstvím!

PŘIROZENÝ VÝVOJ STŘEDNÍHO STAVU V ČESKOSLOVENSKU V POMĚRU K SVĚTOVÉMU VÝVOJI.

*Obchod umožnil kulturní růst už před křesťan-
stvem. Vypuzení domácích farníků z dědin za-
vedlo venkov do poddanství. Revnivost domácích
generací proti přistěhovaleckým jednou z příčin
husitské revoluce. Za pomoc šlechtě ztratili živnost-
níci spotřebitele na venkově. Protireformace zničila
český obchod a živnosti nucenou emigrací, oslabe-
ním vnitřního konsumu a znemožnila omlazení pří-
rozeným populačním přebytkem. Nejschopnější od-
lákání církví. Církevní obřadnictví vyčerpávalo
kupní schopnost i tak již ochuzeného venkova.
Protireformace uvolnila domácí posice židům.
Střední stav problémem právě v zemích protirefor-
mace. Uvolněný venkov zase vyčerpáván náhražko-
vou produkcí církve. Nedostatek tradice a pro-
středků uvolnil cestu kapitalismu. Období drobné
práce. Obnovení samostatnosti. Také zemědělství a
dělnictvo tíhne ke střednímu stavu.*

Jádro československého národa získávalo svoji
výživu hlavně z hospodářství v přírodě. I tehdy,

když některá lidská práce uvolnila člověka od závislosti na přírodě, neopouštěl československý člověk původní zemědělské usazení (kolektivum). Obchod byl ponecháván odvážným, z počátku cizincům.

Usídlení na křižovatce tehdejšího světa již od dob pohanských působilo na mezinárodní vzájemnost. Křesťanství, jako dědic římské kultury, vedlo k dokonalejšímu poznání druhých národů a jejich kultury; tímto vzájemným splýváním kultur umožnilo i zvýšení kultury vlastního národa. Působil k tomu i příliv cizích podnikatelů.

Populačně přebytek zemědělského obyvatelstva, který se dříve uplatňoval jen ve službách u pánů, nacházel nyní umístění v nových oborech práce. Tvořil se nový, třetí stav, který sílil populačním přírůstkem přistěhovačů i nástupních domácích podnikatelů. Ve svém celku a způsobem života vřadil se tento nový stav v přirozené poměry národa. Proti odstředivé šlechtě a proti setrvačnosti zemědělské nabýval třetí stav polohy přirozeného středu a to zejména tím, že nezapomínal sociálního hlediska nejen pro své potřeby, ale také pro existenci nutnosti jak svých zaměstnanců, tak spotřebitelů. Toto sociální hledisko uplatňovalo se tím více, čím více rostl vliv domácích generací proti zakladatelským generacím přistěhovaleckým. Vojenské zřízení a zejména křižácká tažení zvolnila nápor domácích na přistěhovalecké podnikatele, poněvadž do bojů odvedla populační přebytky národa. Avšak když s dobou Karla IV. nastaly klidné

poměry a populační přebytky ztratily možnost odlivu, došlo k většímu náporu do vrstev přistěhovaleckých podnikatelů.

Tento nápor byl zosílen tehdejšími poměry měny. Štítný si otevřeně stěžoval na zlehčování měny Rothlöwem a náprava byla nařízena dost pozdě, několik dní před smrtí Karla IV. Znehodnocená měna ovšem zvýšila těžkosti vnitřního trhu, poněvadž páni museli platit úroky v groších, jichž za Rothlöwa bylo nutno dát 30 místo správně 64 za 1 hřivnu stříbra. Tím se nedostávalo na jiný nákup. A v následujících letech, pod záminkou odpadků byla česká měna za hranice vyvážena. To bylo vlastně snížení oběživa, tehdy stejně nemnohého. Důsledek se projevil v soutěžních poměrech a vedl k protižidovským bouřím a posléze i proti Němcům-cizozemcům jako soutěžitelům domácího dorostu podnikatelského. Řevnivost mezi domácím náporem a přistěhovaleci byla pak jednou z příčin husitské revoluce, ve které se k zemědělským vrstvám připojila právě domácí generace třetího stavu. Když však tato generace, jako mírnější Pražané, dala se pohnouti k porážce revolučních Táborů, byl to počátek porušení přirozeného vývoje a středního stavu v našem národě, a jeho těžiště se vysunulo směrem k obvodové šlechtě*).

* Třeba vzpomenouti, že odbojná síla českého lidu vzrostla právě v době, kdy dříve obvyklou potravu — ryby vytlačil uvolněný trh masem z přebytků zemědělské produkce.

odpadu světové zbrojařské konjunktury se musí obávat nové krise a proto couvají od dodržování sankcí.

Střední stav se stal problémem v zemích, kde působily hospodářské a politické důsledky vítězné protireformace. V těchto zemích se zejména nahromadil populační přebytek venkova, který nemohl být vřazen do středního stavu. Současně množství katolických svátků znemožnilo takovou výkonnost, a tedy pokrok, jakého dosáhly země reformace, jejichž vnitřní spotřeba však vážla pro puritánský nedělní klid.

Polsko, stejně jako Maďarsko, jsou typickými zeměmi neklidu, který vedle politického a hospodářského začíná se jevit jako nebezpečný neklid sociální. Takové země ze svých obtíží nevyjdou dříve, pokud populační přebytek jejich obyvatelstva nevykrytalisuje tak, aby posílil středostavovské jádro národa. Cesta pozemkových reformem jest nejschůdnější revolucí k takovému společenskému rozvrstvení a posílení vnitřní spotřeby i vlastní zemědělské produkce.

Osvobozování venkova od dob osvěcenských nemohlo posílit střední stav tím postupem, jak samo pokračovalo. A to tím méně, že pro — i tak bídný — vnitřní konsum scházely prostředky, jež musely být vynaloženy na výkup osobní svobody. Současně pak byl lid soustavně vyčerpáván náhražkovou produkcí a shírkami církve. Výstavba klášterů a poutních míst byla aktivní sabotáž osvobozování nevolnického lidu, vyčerpávání lidových prostředků,

4-20

které pak scházely na hospodářské investice, a tím na zvýšení kulturní úrovně lidu. Pro svoji chudobu musil však lid využití přebytků populace jako vlastní pracovní síly, poněvadž jen tak měl alespoň naději, že se jako svobodný udrží alespoň rod, když ne každý člen rodiny.

Když však v následujících generacích počaly do měst nastupovati populační přebytky druhé a třetí generace, v hospodářském podnikání měli už primát cizinci a židé. Ti měli obchod, kdežto křesťanský lid měl kapličky a štátue. Mimo toho postupující mechanisace výroby činila zbytečnou potřebu tolika populačního přebytku. Nástup těchto generací znamená nástup a nahromadění proletariátu — čtvrtého v počtu stavů lidské společnosti.

Vzdor politickému uvolnění neměl lid dostatek hospodářských a pracovních možností. Nedostatek tradice zavinil také periodu úpadků z příčin osobních, rodinných a v neposlední řadě i pro státní finanční politiku. Mnohé úpadky byly také úmyslně vyprovokovány a je zajímavé, že tak jako za moderních staviskiad ve stínu takových úpadků možno nalézti vždycky nějakého odchovance katolických ústavů římských.

Období drobné, ale úsilovné práce nejen národní, ale také hospodářské dalo základy k československé hospodářské demokracii, jež následovala postupující demokracii politickou a tak upevnila těžisko středního stavu*).

*) Vzpomeňme, že vzestup českého lidu je úměrný k vzestupu ke spotřebě cukru, který dodává tělu nejpodstatnější stavební látku a také energii!

k tomu, aby pro spotřebitele znamenalo zlevnění při zvýšené mzdě.

Pro život jest nejvýznamnější, že dělníku tak jako podnikateli se uvolňuje polovina pracovní doby, může tedy býti dvojnásob člověkem než jest za dnešního shonu.

Tento příklad ukazuje shodu zájmů dělníkůvých i spotřebitelských s potřebami živnostníků a obchodníka. Jsou to zájmy lidského života. huje se nejen na přepjatou tovární výrobu, ale na obchodní domy.

Je pravda, že na opětovaný nákup má vliv da, která nadměrně zrychluje tempo života. příčinou módy jest právě vynalézavost a spíše kulace výrobců, kteří rychlejším obratem získají více, na úkor spotřebitelských možností vůbec nebo na úkor jiných odborů práce. Také na úkor dělníků (racionalisační tempo) úkor obchodníků (ležáky). Nutno si však při

Toto nové zřízení prokázalo své oprávnění, pokud jde o organizaci výroby spotřebních předmětů i jejich odbytu. Jest však jeho nedostatkem, že bezohledně vyřazuje staré podniky jednotlivců a nedostatečně přebírá do svých služeb obchodní dorost. Zanedbávání těchto sociálních povinností vyplývá však více z toho, že družstva nebyla dosud plánovitě včleněna ve společenskou organizaci, ale

Své bohaté zkušenos
nanění i organizační up
míře ve správě Malos
kde zasedal 15 let, ví
funkci předsednické a
pozoruhodný rozkvět
a nejlepší pověsti pož
malostranského. Požeh
éra v Malostranské zák

O nás - pro n

*Je nepochybné, že NS
hlu vybudovati určité sta*

Českomorávská, mimo daní.
víse finanční. Úř. 1. 22.
dě — platy pro ně
Vyhl. min. fin. 25.761,39,VI.

DZHLEDY po nových cen

hly ve Velké Praze
vyhláška magistrátu
xy umělé (NÚC)
přů cizozemských
v M. Ostravě, úř. 1. 19.000
změna cen! Úř. 1. 22.

34716

živnostensko-ob

Rozh

živnosti - obchod - průmysl

a věrnost zákazníků

hospodářskou organizaci kárny
votní a budovatelský výs své l
větší, oč stručnější byla ným
v poměru ke zprávám jmen
pojištění, které je pouze ně n

řskou organizací řem

ro Nemylně se však, život b
at ky takový. Zatím co jedn
a jiné dorůstá a další se rod
xxe lad tohoto věčného rytmu
bez budoucnost. Ano, rodí se
ha je dobře, že se pomýšlí na hospodář
to skou organizací řemesel. Ano, je správ
va ně, že konečně se usnadní rychlejší smě
ce na pokolení v živnostenském podnikání
ěli pomocí starobního pojištění. Avšak, pa
lili matujme na to, aby se nám zákazníci
tak mezitím neroztratili do velkopodniků a
/ka družstev.

Čeští živnostníci nejsou zodpovědní
jen za své podnikání. Tím, že dosáhli,
aby mládež s důvěrou vstoupila do
praktických povolání, převzali živnost
níci zodpovědnost též za tuto nová po
kolení. Dosud nikdy neměly živnosti
takové omlazení, jako v této době bde
ce: mezi nás byli zařadění mlá
tz) Pamatujme na tuto zodpo
ou, činnme se, aby omlazení ž
prž gencí nevyznělo na práce
ou se o udržení našich záka
ta) váme, aby zrazení mladí
prg vatí na spolehlivém záklac
ně množiti sílu velkých p
ké družstev jako nesamostat
če) ci. Tak také hospodářská
ce) mesel bude spolehlivou z
bě. účast řemesel v novém ř

80

učovalo též o tom, jak žili a pracovali staří národové a nikoliv jen, jakou literaturu tvořili. Zkušenosti předků jsou označovány za výstrahu potomkům. Nejde jen o to. Ale když obecně budeme mít vědomí, že lidstvo je na světě dávno, že mnohé mělo už zařízení, nežli se nastěhovali jimi národové, jak budeme navzájem klidnější, jako ve starém domě, celý svět bude jako takový rodný dům.

A vůbec, jak bezpečněji by se pracovalo obchodníkům a živnostníkům, kdyby nemuseli teprve prorážet se samozřejmostmi, které přece byly známy již dávno. Pevné ceny již v roce 300, což to neznamenal, že obchodník není odkázan na náhodu, aby podle okolností prodal? Nebyl obchod vlastně regulován již v římském státu, který tak mučednický rozvracela křesťanská propaganda? Nerozrostla se chamtivost po zisku teprve na troskách římského impéria? Konečně, bylo vůbec třeba, aby noví vyznavači podlamovali autoritu státu, když pak biskupové byli z prvních, kteří pochopili nutnost světské autority? Dnes ovšem neodčiníme ani životy mučedníků, ani rozval římského impéria. Ale můžeme se navzájem naučiti, jak lze se vyvarovati škod, když místo propagandy křesťanských katakomb uplatní se aktivita pracovní vzájemnosti, která by dovedla vytvořiti životně nové a svěží prostředí, aniž by strhávala základní opěrné sloupy.

Hlásá se návrat ke křesťanské tradici a k autoritě. Je jisté, že rozvratictví prvních tří století nepatří ke vzoru takové tradice. Vždyť za nových téměř dva tisíce let dostali jsme se teprve tam,

hned na jiné zájezi, jaký rad vytváří, jednak jest mnoho vlivů, které dovedou — naráz či zvolna — zničit vše, co plyne z drobné práce. Kdo se odvolává na takovou drobnou práci, ač je v čele, prozrazuje vlastní bezradnost, nebo neví ke spolupráci na vytvoření rádu.

Máme toho zkušenosti ze sedmdesáti let společenstev. Bylo to mnoho drobné práce, ale právě nedostatek soustředěného úsilí společenského nevytvořil z oněch kapiček mocný proud. Mnoho společenského tápání a zvrátů mohli jsme si ušetřiti — také v obecném zájmu — kdybychom byli jednotně vedeni kulturně.

Kultura není jen s jakým obřadem vyznávám víru. Kultura není jen jakým vybraným jazykem osnují literární nápady. Kultura je dnes samozřejmě složkou života, v celé své bohaté stupnici projevů. Jsou to projevy takřka každé vteřiny a předpokládají vědění. Z jednotlivých poznatků skládá se kultura odborová a společenská. Vnitřní, směřující k rozvoji podnikání dle potřeb doby, vnější, aby se společenská složka — ku př. živnostnictvo — uplatnilo v národě a společnosti, získávalo pochopení spotřebitelů a v obraně odolalo novým svůdným nápadům.

kde byl císař Dioklecián: k hospodářsky zabezpečeným cenám. Kolo dějin bylo vyšínuto, místo aby zapadlo do soukolí života. Bylo vyšínuto i ve školách. Živnostníci vědí, jak je trapná a úmorná, začínati vždy znova a znova. Ze své životní moudrosti tudíž doporu-

ce živnostníků na holičích nebo bezradných.

Kulturní ústředí živnostnictva, poně-

První rok bez Židů -

pro uplatnění osobní zdatnosti a pro vítězství naší pracovní pospolitosti.

Rozmach židovské moci se časově shoduje s úpadkem cechů. Nová doba průmyslového rozvoje, začínala s vědeckými objevy techniky a chemie. Současně osvobozování zemědělců uvolňovalo nové vlny spotřebitelů. Cechovní notáblové dožívali svá léta s pohledem na cestu k věčnosti, přezírajíce nové možnosti pozemského života. Přirozená směna pokolení v živnostenském podnikání byla ztížena v neposlední řadě tím, že venkov, aby stačil se vyplácet, vyháněl svůj populační přebytek do měst. Nebylo možno čekat na vyučení a pozdější zařízení, bylo třeba ihned vydělávat. Uvolnění spotřebitelů a nové výrobní možnosti byly lákavé a výroba stala se nezbytností se zajištěným odbytem. Slo o peněžní možnosti. Jako vždy, byly pohotově u Židů. Kapitál zvířel nad prací a nad

čují: nelamte sled života, ani jeho základy, když chcete vytvořiti životně nová prostředí. Římské imperium dává dobré zkušenosti, jaké bohaté dědictví si lidstvo mohlo uchovati. A dějiny dvou tisíciletí zase, kolikero bolesti jsme mohli býti ušetřeni.

bhk.

všem, toto podnikání se — jako selství — z vlastní lhostejnosti samo nelikviduje. B: Havlíček

Židovský podnikáním. Židovský kapitál! Rok 1940 jest prvním rokem, kdy jeho vliv jest vyrazen.

Cesta k sociální spravedlnosti se však nemůže spokojiti pouze osobním vyrazením Židů. Jest třeba vymýtití také židovské mravy. Vrátili pracovní zdatnosti a příčinnosti právo prvenství v podnikání. Nesmí býti znehodnocovány investice do vyučení a odborného vzdělání ve prospěch pouhého kapitálu. Dnes téměř ve všech oborech jest dosti odborníků, takže průkaz způsobilosti by měl býti samozřejmým předpokladem pro právo k podnikání. Znemožníme-li přednost kapitálu, donutíme spekulanty, aby svůj kapitál prostě ukládali a tím získáme možnosti řádného úvěru a tudíž snížení úrokového zatížení. Kdo má už tak velké platy, že je nespotřebuje — a tím brzdí směnu statků — a nahromaděným kapitálem chce spekulovati v podnikání, nesmí míti výsady nad drobným střádalem a z titulu tichého společníka vykořisťovati vyučené živnostníky a obchodníky. Proto nejen Židé ven, nýbrž také vyhraditi podnikání vyučeným a ukládání kapitálu peněžním ústavům. Stačí zrušiti ustanovení, zavedené v Rakousku k vůli židovským ob-

Nezaslal jsem předplatné ... proto je ihned zasílám.

rozený jižní pl
proti Sovětské
proti naší česl
race katolické
Fašistický Ří
du. Jaderské při
na společnou ce
usměrňována sou
německý proud.

a. Papežský Řím ještě
pro revisionismus. Tot
ské země byly hlavní
žil, aby Podunajá zará

Takovým přek
du Evropy je uv
od břehů vnitro

národů. Evropy. Kříž, jenž byl znamením
žoval východ se západem a sever s jih
pochází z kraje, kam vede směr
nosti jest symbolisován i smysl dějin

Polsko nečinilo výjimku. Brzo se od
někdy dohodou-Ukrajinou získalo volně

, tak jako ostatních okrajových národů, mělo svůj vznik v
rajových státech pevniny je vyvoláváno hradbou států, jež
edu
noty lidstva. Přirozená energie se hromadí před touto hradb
bavu ze záplavy, z imperialismu. Sovětské pakty svědčí, že sí
ává sílu výboje na rovnost dohody. Poněvadž dohoda rušila
oti Antikristu za Zbručem, byly pokusy, aby směr polské sou-
středivosti byl přesunut k jihu: přes Slovensko do Maďarska. Karpaty však
vracejí polský západní rozliv do vnitra polského kraje.

Češi byli od pradávna strhováni jihovýchodním proudem, k někdejší Byzanci.
Když síla obrany vyrovnala sílu německého množství k dohodě, byli Češi str
žení německým proudem na jih. Proudem, jenž tvoří problematiku politiky něm
ckých císařů: římské císařství. Jakmile císaři místo o hodnost pečovali více
o národ, byl uvolňován i český proud od jihu směrem k východu. Tato souběžnost
s přirozeným německým proudem určuje úkol českého národa; netvořiti nebez-
pečný mír mezi dvěma proudy, ~~ale~~ netvořiti ze živého národa umělou hráď, ale

vynasnažiti se
obraně získala
Pochopení hlavi
meckého, mohlo t
ku dvou proudů

ky nezájem ne vni
noty lidstva a ves
st: Všechno je jedno
st vždy jedno. Pev
t, tak jako jest je
edno se sluncem. Vše

Zákon pevniny jest podobný zákonu moře. Vlny odlivu, dostihnou-li břehu, soustředí se ve způsobě odlivu. Vlny jsou již věčné, ale lidstvo se teprve vyvíjí k věčnosti. Voda v mořích se již ustálila a příliv i odliv jest činností více mechanickou v poměru k vesmíru. Lidstvo však je dosud ve vývoji, neustáleno a jeho vývoj jest autonomní. Nějaké tisíciletí usídlení jest v poměru k vesmíru nepatrným zlomkem doby. Lidstvo, dostihnuvší mořských břehů, není dosud ustáleno tak, jako voda v moři. Výrazem toho jsou neklid politický i hospodářský, rozmanitost populace a rozličnost kulturních vyznání, tedy neznalost přiro-

zeného řádu. Z toho vyplývají vyvěrají výstřední tužby po neznámu, po nadvládě - ať duchovní nebo světské. Vlivem lidovosti a socialismu se vyrovnávají politické i třídní rozpory tak, že lidstvo se vyrovnává i mezi sebou a spěje k takovému vzájemnému poměru sil, jaký je ve vesmíru. Poměrem světla a síly jest určen náš vesmír. Týmž poměrem je určena síla a světlost diamanu. Týmž chemický vzorec jest i v buňkách rostlin a tvorstva, tak jak v sítnici oka. K podobnému poměru musí dospěti síla a světlo lidstva ^{i.} navzájem i k pevnině, aby zůstalo na zemi tak věčně jako voda v moři. Potem vlnění v lidstvu - což je společný život - bude jedné s přirozeným řádem. Vlny ze středu pevniny ke břehům moře budou tak přirozené a přece tak rozmanité, jako vlny moře, včítaje k nim oblaka a řeky, jak totiž jako vodní he živlu. Zákon pevniny, tak jako zákon moře je jeden. Neboť všechno je jedn^e ^é ^{ák}

Soustředivost lidstva jest cestou k tomu zákonu, který jest řád. Lidov vedení národů i občané postřehli tento zákon a proto usilují o jednotu a lidstva. Národové, omezení v historickém myšlení nebo příliš stížení dříve papismem - ať křesťanským či jiným - snaží se vzdorovati přirozenému proudu soustředění nebo jej vykládají jako jediné jejich sílu a tím vzdorují přirozenému vývoji. Nebezpečí zátopy není tam, kde je pevná hráz a možnost přirozeného odteku. Zátopa vzniká tam, kde proud má překážku. Nebezpečí zátopy není jen v množství živlu, ale v tom, že po zátopě zůstává mnoho hnilobných, otravných příčin. Prosákne-li zátopa půdu, není půda již pevnou půdou, ale bažinou a bahnem. Tak by bylo i v lidstvu. Nejdůležitější je umezniti pravidelnost odteku. Nánes po odpadnutí proudu je půdě k užítku: sílí půdu a její plodnost a zadusí mnoho plevelů. Dobře zraje dává dobrou žeň.

Zamezení a stížení přirozeného odteku proudu lidské soustředivosti byla by opět přerušena cesta k lidské jednotě a míru.

Nejen to. V takové případě by se z pevné přdy stala bažina, jež by se rozheupala nejistotou. Evropa by nesnesla takového zatížení. Na bažinách se stává, že do nich prepadnou všichni, třebaže postupně. To však přece není přirozený účel lidského žití.

Vadeli-li přirozená cesta k vzájemnosti, není třeba, aby se stala tvorbou bažin a vě...

ČESKÁ

POLITIKA

V NOVÉ EVROPĚ.

4864/41

35

65

života.

S nadsázkou jak kultury slova-zprvu božího, později národního- byly psány i dějiny národů. "Nedostatek hodnocení práce a denního života-zvláště pak rozvoje výroby a obchodu uplatnil v dějinách více sporné záležitosti, než zkušenosti života. Proto také smyslu dějin byl dáván význam kulturní, třebaže skutečná národní kultura má jenom takovou sílu, jakou osvědčí v denní práci a v denním životě.

Osobitost národů se projevuje přece právě v denním životě, jehož ráz odpovídá základním vlastnostem každého národa. Rozmanitost národní osobnosti ^{sama} není příčinou sporů mezi národy, ke sporům vede nedostatek vzájemného pochopení, jež poněvadž školením byla vypěstován více zářetel k rozdílu, nežli poznávání všedního života. V denním životě však dochází k dorozumění tím snáze, čím poměr osob různé národnosti je bezprostřednější.

n a německým v tomto
en uměle. Vyplyvaly
ti na příklad proto, ž
sh-a byli to po výtce
enti, si neostojili to.
vní soutěži s německý
lejším postupu k osob

rajištěnou existencí, tehdy kněžskou, a když
o církevní učení starí němečtí mistři se

68

nostem, za spravedlivý přirozený řád proti řádu, vymyšlenému ideology jen k posílení jejich ~~osobní~~ osobní a stavovské moci. Z oněch dob pamatujeme, co to je mezinárodní intervence. Pod záminkou zničení kacířského národa měla být zničena ~~snaha~~ snaha o nápravu světa. Nejinak je tomu i dnes. Pod záminkou zničení německého národa má být zničena náprava světa, ona revise scestného vývoje, jímž šly dějiny Evropy až k nedávným krisím, kdy žádný národ nebyl si jist, zda krise neskončí vzájemným vybitím bratrů a otců, matek a sester. Tehdy, když měl být zničen náš kacířský národ, byli to naši chebští sousedé, kteří včasným zákrokem se přičinili o skončení bojů a o návrat ~~k~~ práci i podnikání. Z toho vyplývá naše povinnost dnes: nespokojiti se pouhým plněním povinností válečného zázemí, nespokojiti se prostým konáním služby, ale přičiniti se o to, aby i nepřátelský svět pochopil spravedlivost národně sociální revoluce, vedené Německým Říší a marně nemařil nezbytnost díla sjednocení Evropské pevniny a uskutečnění ~~ekonomického~~ hospodářského i sociálního pokroku na celé pevnině. V tom je též nový smysl nyní opět jen českých dějin: obnoviti důvěru světa v dílo hospodářské i sociální obnovy jednotné pevniny. Váží tomu to velikému poslání jsou starosti septandy projevem zaost stalého maloměstského

národa. Ukažme
jsme Češi a
ních partají,
strachovati a
staronového p
ce.